

Семинар машғулотлари мавзулари, мазмуни ва вақт

№	Мавзулар номи	Мавзулар мазмуни	Соат
1	Этномаданият фанининг предмети, мақсад ва вазифалари	1.Этномаданият атамасининг келиб чиқиши, фан сифатида шаклланиши. 2.Этномаданият фанининг предмети, мақсад ва вазифалари. 3.Этномаданият фанининг бошқа фанлар билан ўзаро алоқадорлиги. 4.О'тмиш миллий маданиятимизни янада тараққий эттиришда Этномаданият фанининг аҳамияти.	2
2	Марказий Осиё халқлари тарихи, маданияти, этнографияси муаммолари	1.Марказий Осиё кишилиқ жамиятининг энг қадимий марказларидан бири. 2.Аждодларимиз маданиятининг ривожланиш босқичлари. 3.Марказий Осиё халқлари этнографияси тарихи. 4.Бугунги кунда ўтмиш аждодларимиз урф-одатларини ўрганиш учун яратилаётган шароитлар.	2
3	Ўзбек халқининг этногенези ва этник тарихига оид энг муҳим манбалар	1.Тарихий манбаларнинг умумий тавсифи. 2.Тарихни ўрганишда тарихий манбаларни беқиёс аҳамияти. 3.Ҳозирги замон тарих фанида тарихий манбаларнинг асосий гуруҳлари. 4.Ўзбек халқининг этногенези ва этник тарихига оид энг муҳим манбаларни ўрганишнинг аҳамияти.	2
4	Этномаданиятнинг шаклланишида халқ ўйинларининг ўрни	1.Халқимиз ҳаётига маросим-байрамларнинг кириб келиши. 2.Маросим, санъат, ижод каби маданият турларининг вужудга келиши ва ривожланишида ўйинларни ўрни. 3.Халқ ўйинлари – Этномаданиятнинг таркибий қисми. 4.Мустақиллик шароитида Ўзбекистонда Миллий ўйинларнинг тикланиши ва ривожланиши.	2
5	Қадимги давр ўзбек фольклори – этномаданият тарихида муҳим манба	1.Фолклоршунослик ёки фольклорицика. 2.Фолклоршунослик асосларининг юзага келиши. 3.Маҳмуд Қошғарийнинг «Девону луғатиту турк» асаридаги фолклор намуналари. 4.Этномаданият жараёнининг шаклланишида қадимги давр фольклорининг ўрни ва аҳамияти .	2
6	Ўзбек халқ оғзаки ижоди: халқ мақоллари, топишмоқлари, кўшиқлари ва халқ достонлари	1.Ўзбек халқ оғзаки ижоди. 2.Мақоллар ва уларнинг юзага келиши. 3.Топишмоқлар – халқ зукколиги ва топқирлиги маҳсули. 4.Достон – ўзбек фольклорининг кенг тарқалган ва йирик жанрларидан бири.	2
7	Маданий	1.Инсониятнинг маданий тараққиёти тарихида	2

	тараққиётда халқ театри ва миллий рақсларнинг ўрни	антик театрнинг ўрни. 2.Қадимги Юнонистонда театр ривожи. 3.Рақс санъати маданиятнинг ўзига хос, энг гўзал тури сифатида. 4.Халқ маданиятининг такомиллашиб боришида театр ва рақс санъатининг ўрни.	
8	Этнопедагогика ва миллий маънавият	1.Миллатнинг шаклланишида миллий тарбиянинг ўрни. 2.Халқ педагогикаси ва халқ ижоди. 3.Байрамлар – инсон ҳаётининг энг муҳим ва таркибий қисми. 4.Ўзбек халқининг байрамлари.	2
9	Анъанавий оила - турмуш маросимлари – халқ маданиятининг феномени	1.Маросимлар – халқ маданиятининг феномени. 2.Этник хусусиятларни сақлаб қолиш омиллари ва миллий маросимларни тадқиқ этиш муаммоси. 3.Ўзбек оиласи ва унинг бошқа миллат оилаларидан фарқи. 4.Оила ва оилавий маросимлар. 5.Оила шажараси ва унинг аҳамияти. 6.Халқимизнинг қадимий эътиқодларини, маданият тарихи, орзу интилишлари, ҳаётга муносабатини ўрганишда никоҳ тўйи билан боғлиқ маросимларнинг аҳамияти.	4
10	Ўзбек халқи моддий маданиятида қадимий диний тасаввурлар ва қарашларнинг архаик излари	1.Моддий маданиятнинг этнологик йўналишда тадқиқ этилиши. 2.Моддий маданият намуналарида акс этувчи рамз, белгилар ва улар боғлиқ тасаввурлар, эътиқодий қарашлар. 3.Моддий маданият намуналарининг инсон билан алоқадорлиги. 4.Этнология соҳасини ривожлантириш муаммолари.	2
11	Миллийлик фалсафий ва ахлоқий категория сифатида	1.Бадий маданиятда халқ миллий характерининг ифодаланиши. 2.Этник бирликлар шаклланишига таъсир қилувчи омиллар. 3.Этнотцентризм оммавий онг ва алоҳида шахснинг ўз-ўзини англаш даражасидаги психологик мўлжаллар йиғиндиси. 4.Миллатчиликда миллий эгоизм, миллий фобизм, миллий антипатиянинг намоён бўлиши.	2
12	Этномаданият ва миллий ўз-ўзини англаш	1.Этномаданият ва миллий ўз-ўзини англаш уйғунлиги. 2.Миллий ўз-ўзини англаш ижтимоий онг феномени сифатида. 3.Умуминсоний маданий қадриятларнинг этник маданият ва миллий ўз-ўзини англаш билан уйғунлиги. 4.Халқ этнопсихологик хусусиятларининг маданият ва тарих билан боғлиқлиги.	2
13		1.Экологик онгнинг этномаданият билан уйғунлиги. 2.Экологик маданият ва этноэкологик анъаналар	2

	Экологик онг ва этномаданият	ҳақидаги тарихий фалсафий манбалар. 3.Халқ ахлоқида табиатни асраш ҳақидаги тасаввурларнинг шаклланиши. 4.Замонавий глобал экологик зиддиятларни эчишда давлат ташкилотларининг роли.	
14	Янгиланган миллий ўз-ўзини англаш структурасида этномаданий жараёнлар	1.Этноижтимоий ва этномаданий жараёнларнинг миллий ўз-ўзини англашнинг янгиланишидаги аҳамияти. 2.Миллий ўз-ўзини англашдаги плюрализмнинг миллий тикланиш билан боғлиқлиги. 3.Демократик ислохотлар халқлар этник онгидаги ўзгаришлар омили. 4.Этник онгдаги ижобий ва салбий омиллар.	2
15	Этномаданият ва миллий ғоя муштараклиги	1.Миллий ғояда маънавий қадриятларга эга бўлган этнос борлиғи моҳиятининг ифодаланиши. 2.Миллатлараро муносабатларда майда миллат ва элатлар манфаатларини ҳимоя қилишнинг аҳамияти. 3.Департация қилинган халқлар онгида этномаданиятга муносабат. 4.Маданиятлараро мулоқот минтақавий конфликтларни ечиш омили.	2
16	Этномаданият ва этнопсихология	1.Халқлар этнопсихологиясининг ўзига хос хусусиятлари. 2.Этнопсихологиянинг муайян халқнинг биоэтногенетик хусусиятлар билан боғлиқлиги. 3.Этномаданиятда миллий ғурур ва миллий ўз-ўзини англашнинг ифодаси. 4.Дунёвий цивилизация тизимида этномаданий феномен.	2
17	Этник ва ижтимоий хотира	1.Тарихий ва этник хотира. 2.Ижтимоий хотирада хусусий этник воқелик. 3.Ижтимоий онгда ономистика. 4.Этноижтимоий хотира ва этнотарихий билим.	2
18	Топономика – этнос онгининг таркибий қисми	1.Топономика этник онгининг таркибий қисми. 2.Репрессия қилинган халқларнинг ижтимоий онгида топономик номларнинг ифодаси. 3.Этнос онгидан географик номлар йўқотилишининг қатағон қилинган халқ маданиятига таъсири. 4.Этнос хотирасидан миллий топономларнинг йўқотилиши маънавий тикланишнинг бузилишига йўналтирилган ҳаракат.	2
ЖАМИ:			38 с.

Семинар машғулоти учун адабиётлар рўйхати:

1. Имомназаров М. Миллий маънавиятимизнинг такомил босқичлари. -Т.: 1996.
2. Абдуллаев М. Маданиятшунослик. –Фарғона: 1998.
3. Шониёзов К. Ўзбек халқининг шаклланиш жараёни. -Т.: Шарқ, 2001.
4. Муродов. М. Қорабаев У. Рустамова Р. Этномаданият. -Т.: Адолат, 2003.
5. Аширов А. Атаджанов Ш. Этнология. -Т.: 2007.
6. Аширов А. Ўзбек халқининг қадимий эътиқод ва маросимлари. -Т.: 2007.

